

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in prazniki. — **Inserati:** do 30 petit à 2 D, do 100 vrst 3 D 50 p, večji Inserati petit vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, predklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Insera ni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knalova ulica štev. 5, pritličje. — **Telefon štev. 304.**
Uredništvo: Knalova ulica štev. 5, I. nadstropje. — **Telefon štev. 34.**

Poštnina plačana v gotovini.

Po zemljoradniških kongresih

Te dni se je vršil v Beogradu kongres Zemljoradniške stranke. Na kongresu je prišlo do viharnih prizorov. Dve strui sta se tepliti za premoč. Ena je zahtevala združitev z Radičevim strankom, druga je odklonila zvezbo z g. Radičem. Zmagala je struja, ki je zaognjala samostojnost zemljoradniškega pokreta pod vodstvom Zemljoradniške stranke.

Par dni pred tem kongresom se je vršil v Beogradu tudi kongres vseslovenske zemljoradniške omladine. Lani se je enak kongres vršil v Ljubljani. Glavni akterji so tedaj bili ožji in mlajši somišljeniki posl. Puclja. Tudi na tem kongresu so slovenski omladinci forsrati združitev jugoslovenske zemljoradniške orijentirane omladine s HSS. Predlog je propadel.

Na obeh kongresih pa se je čula zelo ostra kritika Radičeve takoževi. »seljaške politike. Posl. Vujič n. pr. je imenoval Radičovo delovanje — izdajstvo seljaštva.

Ce pomislimo, da je posl. Puclja več let dopovedoval slovenskemu seljašku, naj se bori za stanovske in seljaške interese in da se naj seljaški organizira predvsem v seljaški stanovski organizaciji, potem je za posl. Puclja, ki se je pridružil Radičevi stranki in se postavil pod Radičevi komando, taka kritika prav nepristojno iznenadenje. Nedavni negovi priatelji iz Zemljoradniške stranke proglašajo politiko g. Stepana Radiča za izdajstvo seljaštva! Na tem primeru se prav jasno vidi, kar smo tuči mi svoj čas opetovano izjavili: da namreč seljaški politiki še ne zadočajo seljaški program, da ne zadočajo široka usta na seljaških shodih, marveč le konkretno zakonodajno in dejansko izvršeno delo v korist seljaštva. V tem smislu pa je g. Stepan Radič prokletno storil za seljak in njegov zastopnik v agrarnem ministrstvu g. Pavle Radič je pred mesecem prav imenito dokazal, kako misli zaščititi seljaške interese, ko je odredil, da se agrarna reforma ukine in na njeno mesto postavi fakultativni odkup agrarnoreformno zaseženih veleposestev. S tem je Radičeva stranka definitivno sellakom avzela dobrodo agrarne reforme in hoče velika zemljišča potihoma spraviti na zaj pod kapitalistični palec.

Nas ne zanima obsooba Radičeve politike od strani Zemljoradniške stranke, kakor moment, ki tiči za to obsodbo. Nemreč nasprotno, ki vlada med dvema strankama, ki se obe izdajata za zemljoradniške, seljaške stranke. Stevan Radič je sedanjko koalicijo proglašil naravnost za »seljaško koalicijo«. Z velikimi besedami je napovedal, da se sedaj polagajo temelji »seljaške države«, da je celo Narodnoradikalna stranka seljaška stranka Šumadije in da se sedaj seljaku otvarjajo zlati vekovi... .

Res je, da Radičevim besedam o seljaških državah in seljaški politiki, ki jo hčeta izvajali Narodnoradikalna stranka in HSS, nihče ne verjame. V Sloveniji vsaj bi se temeljito blamiral samostojni kmetijec, ki bi dopovedoval seljaku, da se je sedaj stvarila seljaška država... . Verovati v »seljaško državo«, zaupati Radičevemu delu za seljaško državo je res pridržano le voditeljem Slovenske samostojne kmetijske stranke.

Radič napoveduje seljaško državo, zemljoradniki trobijo svoj stanovski, seljaški program in imenujejo prvega, da je izdajnik seljaštva. Celo radikalci so se neki dan spozabili in izjavili, da so pravzaprav seljaška stranka. Iz teh nasprotij vidimo, kako se licitira zemljoradniška ideja, ki je v bistvu zdrava. Kadar se pri tem misli na zdravo zaščito zemljoradniških interesov v harmoničnem skladu z interesi ostalih stanov, z interesem države in naroda.

Stranke, ki so se osnovale kot stanovske, seljaške stranke, se pobijajo med sabo, očitajo si medsebojno izdajstvo! Glavno besedo pa ima g. Radič, ki napoveduje ustavnopravno seljaško državo, seljaške demokracije in kar je še drugih sličnih omamnih demagogij.

Slovenski seljak mora uvideti, da je treba storiti konec zapeljivanju seljaštva. Priti mora odločna orijentacija k voditeljem, ki oznanjuje poštene državne, nacionalne in gospodarske programe. Ne velikih fraz o seljaški državi in o stanovski politiki, nego konkretno delo v korist slovenskega seljaka v slogu z zaščito ostalih slovenskih stanov.

Gospodarsko življenje ni proizvod enega stanu, nego zajednica raznih medsebojno navezanih stanov. Država kot pokroviteljica te zajednice mora ščiti vse stanove enako in pravično. Predvsem pa mora posvetiti posebno

Politična situacija

Minister Marko Gjuričić pri kraju, — Davidović na agitaciji v Srbiji.

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) V političnem življenju vlada popolno mrtvilo in se zaznamova niknih važnejših dogodkov. V narodni skupščini se vrši velike tehnične priprave v prostorih klubov in po hodnikih za jesensko zasedanje. Danes je bilo nekoliko živahnježje življenje v zemljoradniškem klubu, kjer so se sestali nekateri delegati s kongresa zemljoradniške stranke, ki je bil včeraj zaključen. Precej živahnje je bilo tudi v Davidovičevem klubu,

Zemljoradniški kongres proti radičevcem

Zemljoradniki proti sedanju davčnemu sistemu in agrarni politiki radičevcev.

— Beograd, 1. septembra. Včeraj po poldne se je končal kongres zemljoradniške stranke. Po daljši debati o spremembah strankinske pravilnika je bilo sprejeti, da se zagreški list »Zemljoradnik« pod uredbištvo dr. Lenca proglaši za strankino glasilo, medtem ko se nekateri izpremembe pravilnika odgovore na kasnejši cas, Zelo živahnina je bila razprava o sodelovanju inteligence v zemljoradniški stranki, pri čemer so nekateri zahtevali, naj se inteligenca izloči iz zemljoradniškega gibanja, medtem ko so drugi zahtevali še večje njenje sodelovanja.

Zatem so bile sprejete rezolucije. Resolucija o gospodarsko finančni politiki se izreka proti sedanju davčnemu sistemu in zahteva njegovo izmenjanje ne samo za posamezne dele države, temveč tudi za vse stanove, ker je seljaštvo obremenjeno z davki napram ostalim stanovom v razmerju 9:1. Resolucije se izrekajo tudi proti ckinski politiki, ki uničuje cene kmetijskih proizvodov, na drugi strani pa dviga cene strojem v kmetijskem orodju. Na ta način zasutnjujeta industrija in inozemstvo na kmetijski stan. Končno se zahteva, naj se vlada postavi v svoji gospodarsko-financijski politiki brez pogojno na stališče kmetijske gospodarske politike, ker se samo na ta način morejo dvigniti tudi ostale pane na narodnega gospodarstva.

Posvetna rezolucija zahteva, naj se poleg osnovnih šol osnujejo tudi nadaljevalni in gospodarski tečaji po potrebah posameznih krajev, istotako pa naj se uve-

Grška vlada proti Venizelosu

Grškim diplomatskim zastopnikom prepovedan vsak stik z Venizelosom.

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) »Vremena« poroča iz Aten, da je grška vlada izdala svojim zastopnikom v inozemstvu nalog, naj prekinejo vsi uradne stike z Venizelosom. To se je zgodilo baje zato, ker je Venizelos imel razgovor z jugoslovenskim poslanikom v Bernu Milutinom Jovanovićem. Kakor se trdi, je Venizelos zatrivel Jovanovića, da nimata smisla, ako bi Jugoslavija prej sklenila zvezo z Grško, dokler se ne utrdi politični položaj v Grški. Istotako je potrebno, da izvrši Grška prej solidne volitve v parlament. Trdi se, da je Venizelos tudi izjavil, da mu je Mihaloko-

pulos ponudil mesto grškega poslanika v Beogradu. Ponudbo pa je odklonil, dokler se ne izvrše volitve. Grški krogi zagotavljajo, da je Venizelos brez vsakega manjata v vprašanju jugoslovensko-grškega spora zahteval od Pašića preko Deltrimisa sestanek z njim, da bi se v tej zadevi pogajal. Grki smatrajo, da je pri tej svoji akciji Venizelos stremel za tem, da bi spravil sedanjega grškega ministra Rendisa v težaven položaj na konferenci v Ženevi, radi česar je grška vlada naročila svojim zastopnikom v inozemstvu, naj prekinejo z Venizelosom vse zvezze.

JUGOSLOVENSKI ZASTOPNIKI NA MEDNARODNEM SEJMU V LVOVU

— Beograd, 1. septembra. Te dni odprtje na Poljsko načelnik ministrstva trgovine Milan Todorović, ki bo prisostvoval otvoritvi mednarodnega velesejma v Lvovu. Iz naših gospodarskih krovov odprtje v Lvov tudi pet zastopnikov iz Novega Sada, 6 zastopnikov z veleindustrijem Arkom na celu iz Zagreba ter več zastopnikov iz Beograda in Ljubljane.

Vladna akcija proti bolgarskim komitašem

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) Današnja »Politika« prinaša vest, da je protest naše vlade v Sofiji radi bolgarske komitaške akcije na našem ozemlju ostal brez uspeha. Komitaški vpadi preko meje niso prenehali, temveč se neprestano množe. Samo tekom zadnjega meseca je vpadio v strunski in tikviški okraj pet čet, ki pa so bile vse umčene. Iz zaplenjenih listin in iz izpovedi ujetnikov so ugotovili, da bolgarski

pažnjo jugoslovenskemu seljaku. Te pažnje pa sigurno ne bo deležen pod koalicijo, kateri načeljuje g. Stevan Radič.

NOV PREDSEDNIK KASACIJSKEGA SODIŠČA

— Beograd, 1. septembra. (Izv.) Na mestu Andre Filipovića, predsednika kasacijskega sodišča, predlagala ministr pravde dva kandidata, in sicer pomočnika ministra pravde Trunzovića in predsednika kasacijskega v Novem Sadu Nikolaja Stojanovića.

Priključitev Avstrije Nemčiji

— London, 31. avgusta. Dunajski dopisnik »Timesa« poroča, da načarč pred zasedanjem Zveze narodov zanjamite za vprašanje o priključitvi Avstrije k Nemčiji, kakor tudi za vprašanje uvoznih carin, svobodne trgovine in carinske zveze osrednje Evrope. Avstrijski zunanjki minister dr. Mataja in bivši desničari krščansko-socijalne stranke so nasprotvili priključitve. Dopisnik naglaša rimske vest, po kateri je bil sklenjen primanj v gospodarski dogovor med dr. Matajim in Mussolinijem, ki zagotavlja Italiji prevladujočo vlogo v nasledstvenih državah in ki temelji tudi na načrtu priključitve. To vest pa označuje kot pretirano, ker je tak dogovor brez sodelovanja mnogih drugih vlad nemogoč. Smatra pa se, da so tozadne nazore med Italijo, Avstrijo in Češkoslovaško napredovali. Kakor se čuje, bi tudi Vatikan ne bil nasprotnik priključitvi Avstrije k protestantski Nemčiji. Vsekakor pa je za sistem prednostnih carin v okviru držav bivše Avstro - Ogrske sodelovanje Italije ali Jugoslavije kot lastnic jadranskih pristanišč neobhodno potreben.

ŠPANSKA OFENZIVA V MAROKU

— Pariz, 1. septembra. General Giordana je izjavil dopisniku »Journalu« v San Sebastiani, da boč v prihodnji vložiti špansko ofenzivo v Maroku. Igrala znatno vlogo španska letala. Napad proti Abd el Krimu se bo izvršil istočasno z različnimi strani, glavni napad pa tamkaj, kjer je obramben Rifskega Kabila najslabša. Prepričan je, da se brez sodelovanja med španskim in francoskim vojsko ne more poraziti Abd el Krim. Spanci so odločeni, da končajo čimprej maroško podjetje. Isti list poroča iz Madrida, da je vse pripravljeno za špansko ofenzivo. Poveljnik vzhodnega pasu general San Jurio pričakuje samo še povleči iz Madrida za pogodbo. Bataljoni tropske legije, domaćin in španski čet so že polnoštevno zbrani v odkazanih postojankah. Pripravljeni so, da udarijo na prvi znak. Vsi so dobro oborenji in preskrbljeni s hrano. Španska letala ne prestanjo obsevajoči sovražno fronto, posebno v ozemlju Beni Urriakela, kjer so napravljeni dve nadstropji globoki strelski skupi.

— Šef, 31. avgusta. Sovražnik kaže svojo delavnost na celi fronti s posameznimi izpadi. V vzhodnem delu so bili Rifski Kabili rudo Branesh, ki se niso hoteli podvrediti, popolnoma poraženi. Na fronti pri Melili so Španci izvedli velike napade.

PRED VLADNO KRIZO V FRANCIJI

— Pariz, 31. avgusta. Pariski »Soir« poroča, da se v Franciji pripravlja vladna kriza. Nekateri večji finančni namerni poslovajo koncem septembra nastopoti proti finančnemu ministru Caillauxu, da se takoreko revanzira za njegove finančne odredbe. Protiministrskemu predsedniku Painlevéju se namernajo pri tem bojni uporabit v svrhu agitacije žrite, ki so nastale radi maroške vojne. Poskušali bodo povzročiti demisijo celotne vlade, da bi se potem ministrstva nanovo zasedla. Kakor poroča omenjeni list, sta Painlevé in Caillaux odločena, da podvzemata protiukrepe. Caillaux bo svoje finančno-tehnične ukrepe podpril s političnimi vzroki, pri katerih naj bi levičarske stranke spoznale njegovo popolno avtoriteto, tako da bi ga Clementel ne mogel prisiliti k popuščanju in demisiji.

ZIONISTIČEN KONGRES NA DUNAJU KONČAN

— Dunaj, 1. septembra. Po 12 dnevem zborovanju se je dan ob 6. zaključil XIV. zionističen kongres. Po daljši burni debati o sestavi novega izvrševalnega odbora je bil sprejet sklep, po katerem se pooblaščata prof. W. e. i. m. a. n. in S. o. k. o. l. o. v. z. vodstvom zionistične organizacije na celu vodstvo sestave izvrševalnega odbora. Obenem se pooblašča akcijski odbor, na katerem treh mesecih izvede volitve. Izvrševalni, finančni in gospodarski svet so pooblaščeni, da do tega časa vodijo posloge. Po sprejetju resolucij je bila izvedena volitev akcijskega odbora. V zaključnem govoru je Sokolov izrekel namesto predsednika Weizmannu, ki je medtem že odpotoval, avstrijski vladni in policijski predsednik Schobru toplo Zahvalil, ker sta omogočila, da so se seje kongresa kljub razburjenemu razpoloženju izvršile v redu.

Inozemskie borze.

— Curih 1. sept. Predborza: Beograd 9.225—9.275, Pariz 24.20—24.30, London 128.30—128.50, Newyork 516—516.30, Praga 15.25—15.35, Milan 19.50—19.60, Dunaj 0.0725—0.0728.

— Trst, 1. sept. Predborza: Beograd 46.90—47.10, Pariz 124—124.50, London 128.30—128.50, Newyork 26.20—26.40, Curih 512—514, Praga 78.50—78.80, Dunaj 0.0370—0.0380.

Ujedinjenje Avstrije z Nemčijo in vprašanje Koroške ter koridora

(Ministra g. dr. Ninčića v prevdarek.)

Pred nekaj tednimi je odgovoril minister zunanjih del dr. Ninčić v parlamentu na interpelacijo glede združitve Avstrijske republike z Nemčijo, da ni razčinati z neposredno aktualnostjo tega vprašanja. A dne 30. avgusta t. l. je došla na Dunaj številna delegacija poslancev nemškega parlamenta, pripadajočih vsem velikim skupinam, s predsednikom parlamenta Loebjem na čelu, da slovesno manifestira za ujedinjenje obeh držav. Ves Dunaj in vsa Avstrija sta odmevala od navdušenega pritierevanja. Tako velike, tako slovesne in predvsem: tako oficijalne manifestacije došle še bi bila v tem vprašanju. In ako smo se mogli ob času, ko je minister zun. zadev dal svojo poslednjo izjavlo, tolažiti z dejstvom, da je letos spomladni oficijalni Avstrija iz opurtunističnih razlogov preprečila tak demonstrativni poset nemških parlamentarcev na Dunaju, moramo danes konstatirati, da tudi te tolažbe ni več: Avstrijska vlada je medtem spravila dobre iz Ženeve na varno, sedaj ni več razloga, da bi ovirala silen razmah nacijonalizma... In kar je za nas vznemirljivejše: v zapadni Evropi se ne oglasi nihče, ki bi ji odsvetoval; celo v Italiji molče.

Bojimo se, da stopa nevernost zedenja v povsem akutni štadiji. In sicer o prilikli pogojani za garancijski pakt. O namerah Nemčije si vendar ne smemo delati nobenih iluzij! Ko je nemška vlada presenetila svet s ponudbo, da sama zagaranira Franciji mejo, se le kmalu pokazal pravi smisel te gesle: za ceno varnosti ob Renu naj bi zapadni zavezniki dali Nemčiji prosti roko ob mejah Poljske in Češke. (S tem ni rečeno, da se Nemčija odreka Alzacji Loreni; nasprotno: mir na zapadu naj bi omogoči obračun na vzhodu, ko pa bi se tam razširila in vsestransko okreplila, bi prišla ura revanje ob Renu.) Danes se zdi, da Francija ne bo šla v to past;

upati je, da bodo zaveznički vsaj pripravili, da Francija pomaga postaviti Poljski in Čehoslovaški barikado na vzhodu. Kaj naravnnejšega, da Nemčija v tem slučaju zahteva drugo kompenzacijo za svojo »žrtev« na zapadu in na vzhodu? In katera kompenzacijo bo bolj dobrodošla kakor priključitev Avstrije? Mandat v kolonijah? Da, toda to ne zadostuje, za popuščanje, za »desinteressement« ob evropskih mejah! — Bojimo se, da pride tako: pri tej prilici dosežejo Nemci priključitev Avstrije. Zaveznički, veseli, da so rešili poleg resnike meje še varnost na vzhodu, nagradē nemško »popustljivost« z Avstrijo.

In mi ne bomo niti prijavili svojih zahtev? Lepega dne pa bomo stali pred fait accompli, da se pojavi vrh Karavank pruska pike! — In sreča v zvečnem očesom na Jesenice in Bleiburgu. — In med nas in med naše zavezničke Čehoslovaške bo porinjen klin: ne več slabotna Avstrija in slabotna Madžarska, temveč velika, povečana, ohrena Nemčija z naravno zaveznicno Madžarsko.

Odveč bi bilo ponavljati, kaj vse to pomeni za Jugoslavijo, za Malo antantno, za mir v Srednji Evropi! Noben politik na zapadu nas ne more dolžiti gražljivosti, če v tem slučaju zahtevamo kot minimum priključitev Koroške in koridora, ki nas zveže s Českoslovaško in Poljsko. To tudi zato ni gražljivost, ker je zemlja, ki jo zahtevamo, po večini etnično naša. Predvsem pa to ni ofenzivna imperializma, temveč zgoli obramba, najnovejša obramba obstanka.

Bojimo se, da je nevernost predurmi.

Radi tega bi za to, da bi naš minister zun. poslov, ki održava te dni v Ženevo na nevernosti razpravljal s prijatelji tam zunaj in jim obrazložil našo bojazn.

Pismo iz Prage.

Pogajanja v koaliciji za parlamentarno delo. — Nova stranka. — Incident v Marseillu.

30. avgusta.

Koalicna »petka« se je sešla po političnih počitnicah na prvo posvetovanje šele 28. t. m. Njena sestava je enaka prejšnji, kajti čsl. socialisti zastopa zopet bivši minister Stibljan, kateremu sta klub in izvrševalni odbor tudi po nujnem odstopu izrekla zaupanje, socialistični demokratija pa imajo v »petki« že nadalje blvšega ministra dr. Meissnerja. Poročila o sej so zelo kratka; samo površno se omenja, da so se razpravljala vprašanja, tičiča se sedanje politične situacije in programa za bližnje parlamentarno delo. Po drugi verziji so bili to le prvi pogovori o programu parlamentarnega zasedanja, ki se ima pričeti 10. septembra. Stranke so namreč že predložile svoje minimalne zahteve, o katerih se treba sporazumeti. Doseči dogovore pa ne bo tako lahka stvar, ker so podane želje in zahteve zelo heterogene in jih je mnogo. Ze iz tega se sklepata, da se ne računata z volitvami v oktobru. Radi teh težkoč tudi ni pričakovati hitre odločitve. Nadaljevanju zakonodajnega dela so na potu kot ovire tri nujna vprašanja o Husovi proslavi in o odhodu nuncijata Marmagjija; v prvi seji »petke« se je posrečilo eno izmed njih odstraniti, in to je njen prvi uspeh po počitnicah. Čsl. socialisti so namreč izjavili, da so pripravljeni odtegniti svoje nujno vprašanje o nuncijevi aferi.

Kar se tiče volilnega termina, vstavajo soc. demokratije pri tem, da bi se vrstile volitve v oktobru, na koncu v novembru, in njihov plzenski organ »Nova Doba« izvaja, da je bil dr. Meissner poslan v »petko« naravnost z direktivo, da doseže volitve na jesen.

Pod vplivom bližajočih se volitev je nastala nova stranka, ki se imenuje »narodna stranka dela«, kateri pa ni mogoče prerokovati ugodne bodočnosti. Že način, s katerim nastopa, je značilen. Dva povsem neznana in brezpomemb-

na človeka, inž. Čermák in uradnik bolniške blagajne privatnih uradnikov Grégr, sta razposlala letak, da se ustvarja stranka, za katero stoji baje »odlični politiki in narodni gospodarji, ki so se izkazali v parlamentu in v vladu«, toda imenovani niso in doslej se tudi niso še oglašili. Po vsem so ustavnovitelji stranke pripadniki uradniških krovov in nezadovoljni nar. dem. stranke. Stranka že glede na veljavni volilni zakon pri volitvah sama nič ne dobi in edini efekt bo ta, da spravi ostale stranke ob glasove. To je nepotrebno cepljenje sil, ki je docela nedopustno v trenotku, ko Nemci kličejo po enotni fronti. Gotovo ni brez pomena, da se za to zdržilno akcijo med našimi Nemci zavzemata stranke, ki se je smatrala za aktivistično, to je agrarna stranka. Državno vodstvo »Zvezde nemških zemljadičev« je izdala na vodstva vseh političnih strank poziv, da se ima poskusiti ustvaritev enotne nemške fronte na političnem polju, h kateri pa se mora priznati skupna fronta celega nemškega naroda. Proglas poziva na skupna posvetovanja vseh nemških strank, da se napravi skupna blagajna in določijo sredstva skupnega volilnega boja.

Na mednarodnem socialističnem shodu v Marseillu se je pripeljal zanimiv incident med češkimi in nemškimi socialisti, demokratji z Čehoslovaške. Nemški soc. demokratje so hoteli uveljaviti tu tudi svoje manjšinske pritožbe, ne pa v obliki spomenice, kakor so to z neuspocom storili na shodu v Hamburgu leta 1923. Zato so se poslužili oblike agitacijskih volilnih brošur, čeprav pri nas še ni volitev. Razdal jih je njihov voditelj dr. Czech v francoskem in angleškem jeziku v sijajni knjižni prireditvi baje zato, da se pokaže, kako stranka pri volitvah deluje. O socialistizmu in razrednem boju ni govora v njih, zato pa razpravlja ena o avtonomiji v Če-

choslovaški in napada čsl. demokracijo, druga pa ima naslov »Dokumenti reakcije« in navaja zlorabe birokracije pri njej, kakršnih je mogoče dobiti tudi v drugih državah.

Delegatu čsl. soc. demokracije J. Stivnu je bilo naročeno, naj odbije imenom delegacije to intrigo, kar je storil v politični komisiji. Ni dvoma, da bo imela ta afera svoje odmeve in da privne oblaženje vzajemnih stikov med čsl. in nemško soc. demokracijo.

J. K. S.

Načrti cevle

domačega izdelka, kakor tudi tujih tovarn nudi po nizkih cenah trgovina

Žilbert, Ljubljana, Prešernova ulica.

Davčne obveznosti I. 1914 in 1924

Davčni strokovnjaki urada nacionalne industrijske konference, ki se je vrnila v Newyork, so analizirali v primerjavi davčne obveznosti poedinih držav pred vojno in po vojni. Ugotovili so, da so davčna bremena znašala v Angliji leta 1914, na osebo 27.11 dolarjev, pa so se zvišala na 58.4 dolarjev. V Združenih državah so znašale davčne obveznosti leta 1914, na osebo 22.73, leta 1924, pa 45.27 dolarjev. Francija je zahtevala leta 1914, od vsake osebe 24.7 dolarjev za leto, leta 1924, 29.53 dolarjev. Belgija leta 1914, od osebe 11.39, leta 1924, 17.76 dolarjev. Italija je radi padca lire obdržala svojo davčno višino iz leta 1914, to je 14.28 dolarjev na osebo. V Angliji in Združenih državah se je torej obdržanje podvojilo. V Belišči je poškodilo celo za več kot 100 odstotkov! V češkoslovaški republiki je znašalo obdržanje na osebo leta 1914, približno 12.5 dolarjev, leta 1924, 20 dolarjev. Prikrajev je potem kam na Čehoslovaškem mnogo večji kakor v Franciji ali Italiji.

Glasbeniki, društva!

Vsekovrsne glasbene instrumente za no-počne godbe, fanfare in orkester dobiti na velesvetu v pavilonu G. tvrdke G. BARDELLI, Trst, via Milano 15.

Novo jugoslovensko posojilo v Združenih državah?

Pariški »Matin« poroča, da hoče tudi Jugoslavija v kratkem likvidirati svoje vojne dolgove. V tej zvezi se baje jugoslovenska vlada obrača na Združene države, da tamkaj najame večje dolarsko posojilo. »Matin« ve poročati, da odpotuje tozadovna komisija jugoslovenskih finančnih strokovnjakov in posredovalcev že koncem septembra ali začetkom oktobra v Newyork.

Novo notranje posojilo?

V prestolniških gospodarskih krogih je pred kratkim vzbudil članek glavnega direktorja Poštev hranilnice, univ. prof. dr. Milorada Nedeljkovića nekako senzacijo, ker je v tem članku polemiziral z idejo novega notranjega posojila. Gospodarski krogi prestolnice so iz članka sklepali, da se morda v vladnih krogih pojavila namerna razpisati novo notranje posojilo po vzoru 7 odstotnega investicijskega posojila iz leta 1920. Dr. Nedeljković sam je ostro polemiziral proti takemu posojilu ter navaljal med drugim, da bi tako posojilo našo državo in naše gospodarstvo, ki boluje na posmanjku kapitalov, popolnoma izognalo. Investicije se v sedanjem trenutku lahko izvršujejo le potom tujih kapitalov in posojil v tujini. Naši domači kapitali so preverni, da bi zmogli žrtve in investicije, ki se slabo obrestujejo in ki se likvidirajo z dolgoročnimi odpalili.

Istočasno je dr. Nedeljković precej ostopil obrestno politiko naših bank ter zahteval, da se obrestna mera prilagodi dejanskemu stanju, to je, da se primerno zniža za nekoliko odstotkov. Dr. Nedeljković se je pri tem ravnal po zneskih, ki jih hrani Poštna hranilnica. Te kapitale, sestavljene iz majhnih doprinosov več ali manj užitne ali srednjemocne klijentete, pa Poštna hranilnica lahko obrestuje po nizki obrestni meri. Banke pa morajo svoje kapitale dragi plačevati, vsled česar so prisiljene, da tudi same računajo primerno visoke obresti.

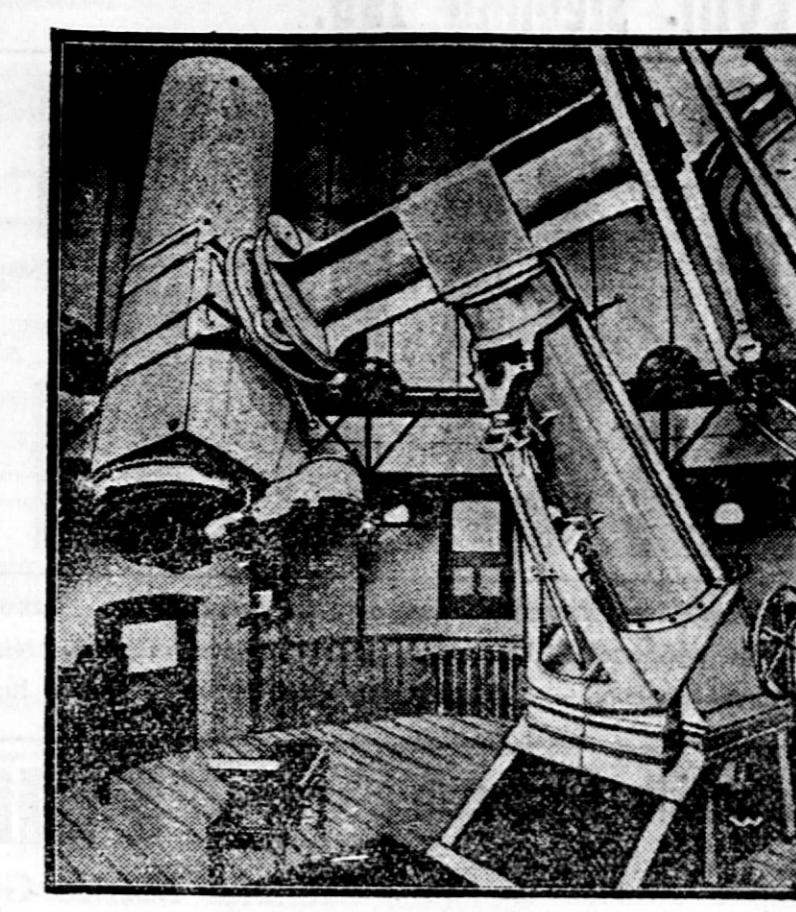
Člana francoske komedije Rafaela Pinçona. Prvi je bil myž srednjih let s solidno, polno in bogato, umetniško fizuro. Drugi je bil visok in suhi, izjet in ramazan. Gospod Pinçon je igral vlogo prvih ljudi v zvezni skupini, ki so merila z divjimi in grozljimi pogledi obe tekmovalki. Ti pogledi so jasno govorili:

— Le državita si prevzeti mi tega fanta, pa se prepričata, česa sem vsega sposobna!

Vikont je opazil črne oblake, ki so se zbirali nad obzorjem praznika, zato je kot izkušeni domačin takoj ukrenil vse potrebno, da ne nastane iz tega sovraštva boj. Kozarci so bili neprosteni polni šampanjca. Ves razvnet od pogovora, dočrtipov in strastnih pogledov, je drugače trezni Supramati zelo mnogo pil. Igralke so kar lezle vanj. Bil je že pošteno pisan, ko je dal slednji lavorilo prvenstvo Pieretti. V svoji kočiji jo je vodil domov klub besnosti drugih dveh igralk.

Razume se, da ga prekrasna grešnica ni pustila od sebe. Še enkrat sta skupaj večerjala in prvi v življenju je Supramati podlegel divji strasti, ki je doletil sploh ni poznal.

Drugo jutro je bil Supramati pod vplivom življenskega eliksirja čil in krepak, kakor da je vso možno spal, ne pa preživel v orgijah. A tudi njeva duša se je iztrenzila in malo sram ga je postal, ker se je dobro spominjal, kaj mu je govorila Nara o moškem razvratu. In prav je imela, da ga je prezirala prej, predno ga je spoznala.

NAJVEČJI DALJNOGLED ZVEZDARNE GREENWICH.

Reška vojna industrija

Z izredno skrbnostjo se je vrgla italijanska vlada pod predsedstvom Mussolinija na to, da zagospira reškemu mestu in prebivalstvu gospodarsko vstajenje. Lani je likvidirala notranje spore med reškim prebivalstvom in pokrajino kratkomalo vtelesila Italijanskemu kraljestvu. Nato se je italijanska diplomacija spravila na mednarodni promet, ki skuša z vsemi sredstvi privabiti na Reko. V to svrhu je že sklenila z jugoslovensko državo važne Nettunske pogodbe, ki bodo zelo koristile Reki in reškemu prebivalstvu. Pravkar je rimska vlada dosegla za Reko velike gospodarske uspehe in dobavila reški vojni industriji, ki ima v tem mestu velike in moderne opremljene tvornice, velike vojne nabavke deloma za špansko deloma za italijansko mornarico. Italijanska vlada je podpisala pogodbo s Spanijo glede nabavke torpedov, ki jih bo izdelovala reška tvornica torpedov. Gre za nabavko v višini 45 milijonov lir. Tvornica bo s tem zaposlena skozi dve leti. Italijanska mornarica pa je v veliki ladjevščini reški naročila 10.000 tonsko križarko, ki bo stala 100 milijonov lir. S tem delom je reški ladjevščini zasigurna zaposlitev skozi tri leta. Končno namerava italijanska vlada subvencionirati razne plovitve, ki vzdržujejo zvezo s tem mestom.

Iz vsega tega se razvidi, kako deluje italijanska vlada z vso paro na to, da zagospira mestu življenje in napredek. Pri tem je treba pomisliti, da gre za podporo mestu, ki leži nenaravno v gospodarsko ista ekspozirano, ker je njen zaledje jugoslovensko in spada mesto pravzaprav v jugoslovensko dalmatinsko obalno kraljestvo. Korošec lahko vzdruži, v drugi težje. Niegov odpor lahko res trača dalje časa, ker so negeve organizacije tudi gospodarske. Toda ob koncu končev bo ta borba vendarne katastrofalna. Korošec to čuti in zato mu je mnogo ležče na tem, da ustvari kak nov blok. Ako bi se mu to posrečilo, bi odstranil vsako nevernost. Za politike nastaja vprašanje, kateri strani naj se pridružijo. Radikalni so že opredeljeni. Oni so na strani Radiča. Ostali bodo svoje stališča določili načelne na jesen. To je razlog, da v zadnjih 10 letih izredno trpečno in skoropopoloma propadlo.

Ko gledamo, kako neguje italijanska vlada svoje interese na vzhodni strani Jadranškega morja, moramo priznati, da smo Jugosloveni napravili tem gospodarskim stremljem sila nemarni, nezavestni, nepriravljenci in da je vse, kar so naše vlade doslej storile za jugoslovensko dalmatinsko obalo in za naše jugoslovenske gospodarske interese na Jadranu, naravnost kapljica v morju. Treba bo temeljiti preorientacijo v naših dolžnostih do Jadranškega morja, ako nočemo, da nas bodo drugi kratkomalo prečazili...

Politične vesti

= Zakaj je g. Pucelj šel med radičeve... Na zemljoradniškem kongresu je dalmatinski delegat Škarica zahteval od strankinega vodstva pojasnilo o odnosajih med Puceljev strankom in zemljoradnikom. Tej zahtevi se je odzval član glavnega odbora Uroš Stajič ter izjavil: »G. Pucelj je z znanjem zemljoradniškega kluba in z odobrenjem glavnega odbora vstopil v Radičovo stranko, obljubil pa je, da bo vedno vzdruževal najstnene stike s »Savezom zemljoradnikov«. Pucelj bo tudi v Radičevi stranki deloval v dosedanjem zemljoradniškem duhu. Z radičevi se je

Samo en dan je minil

Prosveta

Koncertna sezona v Zagrebu

Jesenska koncertna sezona obeta potasti v Zagrebu izredno zanimiva, obsežna in pestra. Pripravljajo se koncerti, na katerih bodo sodelovali prvovalni svetovni umetniki in virtuozi. Edina težkoča obstoja pri marsikatrem projektiranem koncertu, ker se tudi umetniki ne zadovoljujejo z navadnimi dinarskimi, srednjeevropskimi in sploh z evropskimi odškodninami, nego zahtevajo honorarje v ameriških dolarih. To pa pomeni, da je treba pomnožiti naš dinar šokrat.

Druga težkoča, ki jo morajo obvladati zagrebški koncertni impresari, obstoja v tem, da ne premorejo ostala sredšča glasbenega življenja v naši državi, koncertov inozemskih umetnikov in da odpade radi tega skoraj vse breme honorarjev na zagrebške koncerte. Cim bodo mogla prizeti vsaj glavnejsa mesta naše države enake koncerte, bo gostovanje inozemskih umetnikov mnogo olajšano in koncertne turneje inozemskih umetnikov bodo v Jugoslaviji na dnevni red.

Zagrebški Glasbeni zavod pripravlja za jesen veliko praznovanje stolnega svojega obstoja. V to svrhu je letos angažiral izmed pianistov sledče virtuoze: Aleksander Borowski (Pariz) za oktober, Nikolai Orlov (Berlin) za marec, Joura Guller (Pariz) za februar, Blanche Selva (Pariz) za april. Od domačih virtuozen nastopijo Stančič in Ličar. Tudi z Moritz Rosenthalom (Dunaj) in Leopold Godowskim (Berlin) so razgovori v teku.

Vijolinske koncerte prirede sledče virtuozi: Bohuslav Hubermann (Varšava) januarja, Vaša Priboda (Praga) septembra, Juan Manen (Madrid) decembra, Franc Veczey (Berlin) februarja. Z Adolf Buschom, ki velja za prvovrstnega interpretira nemške klasične vijolinske literature, razgovori še niso zaključeni.

Izmed člentov pridejo: Julietta Alvin (Pariz) in Juro Tkalcic (Zagreb).

Na pevskih koncertih nastopijo pevke: Rosette Anday (Dunaj) v oktobra, Mme Lubin (Pariz) decembra, Vera Schwarz (Berlin), Franz Steiner (Dunaj) oktobra, Hans Duhm (Dunaj), Drago Hrzić (Zagreb). Prihodnje dni se podpiše pogodbe tudi s Alfred Piccaverjem (Dunaj), Lotte Lehmannovo (Dunaj) in Agard Oestwingom (Dunaj).

Komorno glasbo bodo izvajali: Žikov kvartet (Praga), Amar - Hindemithov kvartet (Frankfurt), Rose - kvartet (Dunaj), Quartetto Triestino (Trst), Sevček - Looškijev kvartet in slovenski kvintet s harfo iz Pariza.

Prvi nastopi v jesenski sezoni vijolinsti Vaša Priboda koncem septembra. Sledi koncert pariške pevke Rosette Anday.

Koncertna direkcija vpelje jeseni nov načine abonirjanja. Abonirjani se bodo plačevali za dva koncerta vnaprej. Abonent bo užival posebne ugodnosti pri zadnjih dveh koncertih, ki mu bodo dostopni po zeleni znižani ceni. Pri izvenabonirjanju koncertih bo užival 20 do 25% popusta.

Poslige zatvorenja Jadranske Izložbe

Kako je bilo predvideno poslige mesec dana tačno bila je zatvorena Jadranska Izložba v Splitu. Kroz cito mesec, odkako je Izložba bila otvorena do njezina zatvorenja, posjeta je bila velika in postajalnih dana upravo izvanredna. Sada nakon zatvorenja utvrđeno je, da je Izložba posjetilo 30.000 oseba. Ta je cifra za ovu Izložbu koja je skromno izvedena i za prilike v Dalmaciji vrlo velika. Več po ovome se može suditi kako je posjet Izložbi bio tako velik da je preseljena očekivanja. Svi posjetoci redom, a pogotovo oni in unutrašnjosti iz inozemstva pokazali su interes za sve izložene proizvode, tako da se s pravom može reći da i ova Izložba uvelike je doprijetela, da se členska dalmatinska privreda najšire popularizira. Dovoljno je taj fakt pak da sama Izložba bude opravljana, jer je odgovorila svojemu zadatku.

Osim tega Split i ostala Dalmacija imata su druge neposredne koristi od Izložbe.

Viktor Hugo:

V ječi pred usmrilivijo

Gauvain se je napil in ponudil vrč Cimourdainu, ki je bil za njim. Gauvain je napravil sam en požirek. Cimourdaine je bil mnogo. Pri tisti večerji je Gauvain pil. Cimourdaine pa jedel. To je pomenilo, da je zelo razburjen, drugi pa miren. V ječi je zavladalo nekako grozno veselje. Oba obsojenca sta se pogovarjala.

Gauvain je dejal:

»Nekaj velikega se bliža. To, kar dela zdaj revolucija, je zagonetno. Za njenim vidnim delom se skriva nevidno delo. Ena zakrije drugo. Vidno delo je kruto, nevidno pa vzvišeno. Ta hip vidi vse zelo jasno. To je čudovito lepo. Vendar pa si je bilo treba pomagati s staro tvarino. Odtod tisto izredno leto 93. Na razvalinah barvstva se prilegla dvigati hram izobrazbe.«

»Da,« je odgovoril Cimourdaine. »Iz te začasnosti nastane nekaj trajnega. To traino je pravica, združljiva z dolžnostjo, to so zmerni progresivni davki, obvezna vojaška dolžnost, izvravne družbine razlike nobenih predpravic, nad vsem tem pa vrhovni čuvan — zakon. Absolutna republika.«

»Jaz,« je dejal Gauvain. »dajem prednost idealni republiki.« Umolnil je, potem pa nadaljeval:

»Oh, dragi učitelji, kam pa spravite v vsem tem, kar ste mi pravkar povedali, samozatajavanje, požrvovalnost, plenitost, usmiljenje in ljubezen do

Stiftojeva, Zafubiljena Nuredina g. Kovač, Kalipa g. Šubelj in Babo Mustafa g. Mohorič. Opero dirigira kapetnik g. Balatka, režijo vodi režiser g. Bučar. Predprodaja v operni blagajni.

Od 30 hiljad oseba, ki so posjetile Izložbu dvije trečine su bili omi, koji so došli iz vane. To je priljubljen broj putničkog prometa, kojeg do sada Split nje doživio. Od toga su imeli koristi hoteli, koji su bili prepolni, a zatim ci grad i okolica Splita.

Odlučeno je, da se turistički odsjak Jadranske Izložbe, ki je bio organizovan v srednjem Tehničkem Školi prenesi v Zagreb na lovačku Izložbo, gdje će se smjestiti u čehoslovačkom paviljonu. Ovaj će odsjak v Zagrebu veoma ljepe poslužiti da se veliki broj stranaca propaguje turizom na Jadranu i velik broj posjetilaca od zagrebačke Izložbe upozna sa prirodnim ljepotama te historijskim spomenicima u Dalmaciji.

Izložba se nje mogla produžiti s razloga, da ima da se redovito otpočne obuka u školama, u kojima je bila priredjena Izložba. Medutim ukazala se potreba, da se prigodom dolaska kralja u Split od 27. do 29. septembra priredi jedna minijatura zasebna Izložba, koja će se organizovati u prostorijama srednje Tehničke Škole a sadržavat će: Pomorski odl., ribarstvo, komarstvo, zlatarstvo, narodno — umjetni obrt i turistički odsjak. Tako se namjerava da će se priklosati jedna općenita slikovna glavnih osebina Dalmacije i nene privrede. Kralj i njegova prstnja imati će priliku, da se upoznaju sa onim što Dalmaciju karakterizira i što sačinjava njen glavni privredni ner.

Prema velikoj poseti Jadranske Izložbe a naročito prema tome što su Izložbu posjetili velike grupe izletnika iz svih jugoslovenskih krovjeva, najveće prema tomu što su najstaknutija članci u političkom praktičnom životu imalo priliku, da se upoznaju temeljno odlaskima i prednostima naše privrede na moru, dade se tačno ustanoviti, od kog li je značajna, velikog in neprisposobljivog, bila ova Izložba po budući privredni život Dalmacije. Ovom je prvi Izložbom svoje vrsti okrenuta latentna energija Primorja i upućena u pravcu veće aktivnosti i jače proizvodnje. Ovime je otvoren put novom pridruživanju našeg Primorja, jer se stvorila mogučnost zajedničke privredne dejavnosti i povoljnog napredovanja primorskog privrednog života. Nema sumnje, da će ovaj veliki interes, koji je pokazao za Izložbu, donijeti obilne ploda, jer i sam dočasnji rezultat kroz ovo mjesec dana dokazao, da je ova ustanova bila večna potrebita i da je znatno doprinjela poznavanju Primorske Jugoslavije. Ovaj povoljan rezultat, kakav se mogao samo očekivati, dati će nesumljivo velikog podstrek priredljivacima Izložbe, da ustrajtu i dalje na ovom putu da se novim snagama do godine prirede ponovo novu Jadransku Izložbu, koja će biti još potpunija i koja će moći da s punoj mjeri posluži velikom zadatku koji je namenjen za procvat i napredak našega Primorja.

— * * *

— Operne predstave. Za časa ljubljanske velesejme priredi naša opera sedem opernih predstav in se izvajajo v tem času oper: Cavalleria rusticana, Glumčiči, Hoffmannove pripovedke, Aida in Bagdadski brivec. Za novo sezono 1925/26, ki začne 1. oktobra t. l., pa pripravlja sedaj sledeče operne: Dalbert »Mrtvi oči«, Massenet »Manon«, Wagner »Tannhäuser« in Mozart »Figarova svatba«.

— Druga nova premijera. V sredo dne 2. septembra vrši se v dramskem gledališču druga nova premijera v sicer veseloigrav v treh dejanjih »Pegica mojega srca«, katero je spisal angleški pisatelj Manners. Veseloigrav, katero režira režiser g. Skrbinek, se vrši v starji graščini na Angleškem. Naslovno vlogo igra ga Šariševa, Chichester je ga Medvedova, Ethel gčna. Mira Danilova in Bennet — gčna. Gorjupova. Izmed članov igrajo Jerry g. Lever, Brenta g. Peček, Alarika g. Drenovec, Jerviza g. Danilo in Hawkes g. Cesár. Začetek dramske predstave ob 8. zvečer.

— Brivec bagdadski z Julijem Betetton v naslovni vlogi. V četrtek dne 3. septembra počne se v operi Corneliusova opera »Brivec bagdadski«, ki je znana kot enajfektnejši komični oper svetovne literature. Glavno vlogo brivca Abu Hasana poje g. Juli Betetto, Margitano, nevesto, poje ga Ribičeva in Bostano gospodinča

bližnjega? Dobro je spraviti vse v ravnovesje. Da, toda še bolje je spraviti vse v harmonijo. Višje kot tehnika se dvigne lira. Vaša republika tehta, meri in urejuje človeka. Moja ga dviga gori k zenitu. To je tako razlika, kakor med matematiko in orlom.

— Izgubiš se v oblakih.«

»Ti pa v računih.«

»V vsaki harmoniji je nekaj sanjosti.«

»Nekaj je je tudi v algebre.«

»Rad bi imel človeka, kakršnega bi ustvaril Enklid.«

»Jaz pa,« je dejal Gauvain, »bi rad imel človeka, ki bi ga ustvaril Homer.«

Cimourdaine je pogledal Gauvaina tako, kakor da mu hoče prodreti z očmi v dušo.

»Poezija. Ne verjemi pesnikom.«

»Da, poznam to besedo. Ne verjemi vetrču, ne verjemi solnčnem žarkom, ne cvetu, ne verjemi neboskonu nad seboj, ne zvezdam.«

»Vse to je nemogoče.«

»Kaj veste o tem? Misel je tudi hrana. Misliš se pravi jesti.«

»Sam nikar abstrakciji. Republika je kakor dvakrat dve štiri. Ako sem dal vsakemu, kar mu gre . . .«

»Potem vam preostane dati mu še to, kar mu gre.«

»Kaj misliš s tem?«

»To-le: Zatrepi najprej vse zajedalce, duhovnike, sodnike in vojake. Potem je treba izrabiti vse prirodno bogastvo. Tri četrtine francoske zemlje je neobdelane. Razorište to zemljo in razdelite javna zemljišča. Naj ima vsak človek košček zemlje in vsak košček zemlje svojega človeka. Tako se skupni pridelki stokrat pomnoži. Francija daje zdaj svojim delavcem meso samo štirikrat v letu. Če bi bila dobro obdelana, bi lahko preživila tristo milijonov ljudi, vso Evropo. Izrabite prirodu, to vellko in neprecenljivo pomočnico. Pritegnite k delu za človeštvo vse vetrove,

Sifigojeva, Zafubiljena Nuredina g. Kovač, Kalipa g. Šubelj in Babo Mustafa g. Mohorič. Opero dirigira kapetnik g. Balatka, režijo vodi režiser g. Bučar. Predprodaja v operni blagajni.

— Druga dramski premijera, Angleška veseloigrav »Pegica mojega srca« se vrši v sredo dne 2. t. m. ob 8. zvečer v dramskem gledališču. Pri premieri so zaposteni skoraj vse boljše naše dramske moči. — Predprodaja v operi.

— Ljubljanski operni orkester. V letnici sezoni, t. l. od 1. oktobra 1924 dalje, je bila proglašena s strani strokovne organizacije godbenikov nad ljubljanskim opernim orkestrom zapora, t. i. uprava ni morela skleniti nobenega novega angažmaja za orkester. Za novo sezono 1925/26 pa je je bila uprava dogovorno z zastopniki opernega orkestra s članji tega orkestra nowe službenje pogodbne in s tem dvgnili tudi zapora, proglašeno nad Ljubljano od vseh godbenih organizacij tu in v inozemstvu. Na podlagi tega je uprava angažirala vse potrebne godbenike. Vsi novodobni godbeniki so po večini absolventi konzervatorijev. Tako imamo danes operni orkester sledče sestavljeno: 6 prvih violin, 4 druge, 3 vjole, 3 čela, 3 kontrabase, cello, 1 les (2 flauti, 2 oboje, 2 klarinete, 2 fagoti) in pihala (4 rogov, 2 trompeti, 3 pozavne, 1 tuba), tolkala in harfa. Skrbine je tudi, da se orkester lahko izpopolni z angleškim rogom in bas klarinetom. Redno bodo sodelovalo v opernem orkestru 40 anga-

ziranih godbenikov. Uprava je prepričana, da je s tem v veliki meri izpopolnila našo opero in da je izvajanje sodobnih modernih del, katera so za novo sezono objavljena — omogočeno.

— Zasebna akademija v Splitu. Septembra meseca otvorita kipar Marin Studin in slikar in grafik Katar Bibić v Splitu zasebno akademijo upodabljajoče umetnosti.

— Mesto dramskega ravnatelja v Zagrebu je izprazneno, ker je dosedanj ravnatelj dr. Gavella prevzel beogradsko dramo. Kot njegova naslednika na zagrebski drami se imenujeta nadrežiser Ivo Račič in Josip Bach.

— Ernest Krenek, skladatelj najsmeljih sodobnih smeri in darovit učenec slovenskega opernega skladatelja Franc Schrekerja, je napisal glasbo za balet, ki ga je sestavil šef baleta dunajske dvorne opere Henrik Kroeller. Naslov baleta je »Mammon«.

— Nesmrtniki. Poslednja seja pariške Akademie française je razpravljala o kanclitadih za mesto nesmrtnikov, ki so se izpraznila s smrtjo grofa d'Haussonneville, Maurice Barresa in Anatole Francea. Prijavljenih je devet kandidatov. Za mesto Anatole Francea se potegujejo Leon Bertrand, Viktor Berard in Paul Fort, kot naslednika Maurice Barresa sta se javila Louis Bertrand in Emile Hinzelin, na mesto grofa d'Haussonneville pa načrnuo kar štiri kandidati vojvoda La Force, Pierre Lasere, Tancrede Martel in Paul Walery.

NOVI REKTOR TEHNIČNE VISOKE SOLE V MONAKOVEM prof. dr. Jonathan Zenuck, naslednik znamenitega matematika prof. Walterja Dycka.

Julijska krajina

— Prosveni tečaj akad. fer. društva Adrija. Pod sivim Krnom so se zbralo skupine akademikov in srednjoročcev. Na programu prosvenega tečaja je bilo 16 predavanj. Podanih je bilo 11. Za vsakim predavanjem se je razvila živahnata debata. Tri predavanja so bila posvečena spomini dr. K. Juga, zlasti znanstvo je bilo Bartolovo predavanje »Dr. Jugov etični nazor in dr. Jugovo znanstveno delo.« Z velikim interesom so sledili navzoči predavanjem o gospodarstvu in zadružništvu ter o sedanjem narodnokulturnem stanju. Zalostna je bila slika, podana o Šolstvu v Istri. Tečaj je trajal štiri dni. Na poti skozi Vrsno so se dali ključi spomini pesnika Gregorčiča ter zatepeljek njegovo pesem.

— V Koritnici priredi prosveno društvo »Zlatorog« dramatsko vpravitev »Županova Micka«. Na vsporedi je tudi burka »Kakor vodnik«.

— Vedno odlaganje pomoči za Istro. Italijanski ministarski svet se je bavil s poročilom medministerjalne komisije, ki je bila imenovana z dek

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1925.

Nemška nasiljava na Koroškom.

Zupanstvo v Dobrličavi je s sklepom z dne 30. decembra 1924 zaseglo dvorano in čitalnico slovenskega izobraževalnega društva v Dobrličavi v stanovanjske namene, češ da so ti prostori prazni. Lastnica teh prostorov je »Hramilica in posojilnica« v Šinčivici. Ta je kot lastnica takoj napravila proti tej zasegi ugovor, utemeljujoč ga s tem, da ima te prostore v najemu že od leta 1923, ko so bili izgotovljeni, imenovano izobraževalno društvo. Okrajno sodišče v Dobrličavi je s sklepom z dne 30. januarja 1925 potrdilo zasego imenovanih lokalov. Ministrstvo za socijalno skrb je vso stvar izročilo v razsodbo višemu sodišču v Gradcu. Višje deželno sodišče v Gradcu je zasego razveljavilo z utemeljito, da so bili ti prostori od Slovenskega izobraževalnega društva že zasedeni in da občina nima pravice zaseči takšnih lokalov, ako pa je to storila, je s tem kršila zakon. Človek bi misil, da je bila s to razsodbo viš. dež. sodišča stvar končana v prilog Izobraževalnemu društvu. Toda občina v Dobrličavi se je postavila na stališče, da je razsodba viš. deželnega sodišča nič ne briga ter je kljub razsodbi dala zapetičiti vhod v društvene prostore in zahvaljuje od odbora Izobraževalnega društva ključe od vseh lokalov. Kaj takšnega se more zgoditi samo v zemlji svobode na Koroškem! — V Smarjeti v Rožu so imeli pred meseci birmo. Postavili so na več krajih slavoloke, tako tudi v vasi Dobrlič, kjer je nosil slavolok slovenski napis in bil tudi iste barve. Nemškutarji so bili zaradi tega slavoloka silno razburjeni, češ da posmenja slovensko demonstracijo. Apelirali so na oroznike, ki so v tem smislu napravili tudi ovadbo na okrajno glavarstvo v Celovcu. Celovško okrajno glavarstvo je seveda takoj odredilo preiskavo, pozvalo skrivcev na odgovor in te dni tudi izreklo sodbo. Po znamen batinskemu patentu iz 1. 1854. je obosido 3 slovenske mladežnice, ki so posmene, da so okrasile slavolok z belimi, rdečimi in modrimi rožami, na globo 5 šlingov ali 24 ur zapora. Na Koroškem to je zapirajo Slovence že radi — rož! To je nemška »svoboda«!

Izterjevanje davkov. Okrožnico, ki jo je izdala glede izterjevanja davkov na davčne urade finančna delegacija v Ljubljani, obsoja vsa naša javnost. Dašnji Trgovski list priobčuje članek, v katerem ostro obsoja poostreno eksekucijo, ki bo povzročila marsikateremu davkopalca v celu ogromno škodo, če ne bo nekatereh celo gospodarsko uničila. Kako čujemo, prirede zaradi te okrvnico se tekom tega tedna v Ljubljani sledi. Sklice ga gerent mestne občine Ljubljanske g. Turk. Na shodu se namešava razpravljanje o posledicah, ki jih bo imelo brezobzirno izterjevanje davčnih zaostankov na gospodarsko življeno v Sloveniji, posebno pa v Ljubljani, ki dolguje samo nad 28 milijon dinarjev.

Sestanek radi zgradbe ceste iz Kamnika v Lučbo v Kamniku v soboto 5. t. m. ob pol 16. v Čitalniški dvorani. Sestanek sklicuje kamniški župan dr. Rikard Karba. Na ta sestanek so vabljene tele občine: mesto Kamnik, Solčava, Lučbo, Gozd, Županje njive, Bistrica, Mekinje, Stranje, Nevilje, Tunjice, okrajinast zastop gornjegradski, sreški poglavarski v Kamniku in Gornjem Gradu, Slovensko planinsko društvo in Zveza za tujski promet. Na sestanku se izvrši predvsem volitev akcijskega odbora, nadalje je na dnevnem redu poročilo o zgradbi te ceste v preteklosti in posvetovanje, kako bi se dala čimprej omogočiti ta zgradba.

Povratek g. Trifkovič. Predsednik Narodne skupščine g. Marko Trifkovič se vrne iz inozemstva v Beograd 3. septembra.

Novi konzulat. Zunanje ministrstvo namerava ustavnosti naš konzulat v Rimu in Pireju.

Iz državne službe. Premeščeni so: iz Črnomelj v okrajnemu glavarstvu v Radovljico tačnik Rudolf Smerdu, iz Brežičk v okrajnemu glavarstvu v Črnemelj vladni kandidat Fran Jeram, ki v okrajnemu glavarstvu v Belovar oficijal Janko Lenarčič.

Dopusti nastavnikov in učiteljev. Ministrstvo prosvete je izdalo naredbo, da se morajo nastavniki in učitelji, ki prihaja v Beograd radi svojih prošenj ali drugih stanovskih poslov, legitimirati s primernim dokumentom, s katerim dokazejo tozadovno dopuste. V nasprotnem slučaju se bodo nastavniki in učitelji zaslišali in po ministrstvu kratkomalo kaznovani.

Kongres mednarodne federacije vojnih invalidov. Od 18. do 21. septembra t. l. se vrši v Ženevi mednarodni kongres federacije vojnih invalidov. Kongresu prislujuje tudi delegati našega invalidnega udruženja. Ministrstvo za socijalno politiko je tem delegatom odobrilo za pot pomoč 6000 dinarjev.

V nevihtni na Triglavu. V petek proti večeru je bilo sedem turistov na vrhu Triglava. Neprčakovano se je zobjalo, težki temni oblači so se jeli kopčiti nad vrhom in vse je kazalo, da se pripravila huda nevihta. Jelo se je bliskati in v daljavi se je čulo grmenje. Turisti so uvideli, da jih nevihta zajame na potu, tako so odpravljajo na Kredarico, zato so sklenili, da poštejo strehe v Staničevem zavetišču tik pod vrhom. Čim so zlezli v iamo, se je vsula huda ploha in jelo je bliskati in grmeti, da se je tresel ves Triglav. Zapri so vrata. V tem trenotku se je zablečalo in takoj nato je trešilo — najbrže v vrh Triglava, turistom pa se je zdelo, kakor da bi bila strela uda-

rla tik pred vratoma Staničevega zavetišča. V prvem hišu so bili vsi omamjeni, najbolj pa ona dva, ki sta čepela tik pri vratih. Bila sta kakor ohromena in se nista mogla niti ganiti. Šlem blisc jim je vzel vid in električna struja v udih jim je vzele vsako moč, da bi mogli z njimi razpolagati. Bili so skoraj brez zavesti. Le pologoma so se jim lele vračali moči. Ko so zopet obvladali svoje ide in se jim je vrnli vid, so otvorili vrata in zlezli iz jame. Med tem je ponehala nevihta, oblači so se razblili, da je zopet najlepši dan in Triglav. Še ves moker, se je v naravnost čudovitih barvah iskril v tonečem večernem sonču.

Slika v spomin dr. Klementu Jugu. V nedeljo, dne 16. avgusta t. l. so odkrili naši rojaki iz Italije v Aljaževem domu spominski sliko svojemu rojaku dr. Klementu Jugu, velikemu našemu planincu, uglednemu našemu znanstveniku-filozofu. Slika je krasno delo poznanega našega umetnika g. Božidarja Jakaca. Odkritja je udeležilo večje število rojakov iz Primorja, med njimi največ dijakov-visokošolcev. Po odkritju so obiskali grob svoje tovariša v Doviju in g. župnika Jakoba Aljaža. Naslednje jutro pa še spominsko ploščo, ki jo je pred tednom dni odkril T. K. Skala pod krajem nesreče, Čez vrh Triglava so se vrnili v Primorje.

Pravni Vestnik. list za pravoslovje in pravosodje, prinaša v avgustovem številki to-vsebino: Dr. Metod Dolenc (Ljubljana): Osnovne ideje načrta kazenskega zakonika za Nemčijo. — Dr. Rajko Šestan (Tržič-Monfalkone): Privatno službeni ugovor po novem zakonu od 13. novembra 1924 br. 1825 in odnosni parbeni postupak. — Dr. S. T.: Sodne odločbe. — Odloki in zakoni.

Toča bila dve osebi. Strahovit ciljon, ki je pretekli teden divjal nad Bačko, je v Starem Sivcu zahteval tudi dve človeški štrti. Brata Peter in Gustav Grosbard je nevihta zalotila na polju. Debela točka je oba brata ubila. Našli so ju mrtva.

Čuden samorollec. Po novosadskih učnicah je pretekle dni begal neki Slovek, ki je glasno govoril, da izvrši samorom. Pasanci so menili, da je mož pijač in so ga pustili v miru. Sedaj so ga potegnili iz Domave. Samorollec je uradnik Gjorgie Božič.

Grd zločin. V Tarankutu je policija prijela seljaka Jurija Tozenberga, ki ga je obtožila, da je zlorabil svojo enajstletno hčerkico.

Prijet zločinec. V Miskolcu na Madžarskem je bil prijet zločinec Hinko Vinković, katerega so policijske oblasti v Vojvodini iskale, ker je izvršil več roparskih umorov.

Lotrija. Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Spodnji Šiški prosi cenj. občinstvo, da pridno sega po srečkah loterije, ki se vrši 8. septembra 1925 in kateri čisti dobitek je namenjen za zgradbo preporabljenega doma Sokola v Šiški. Ker mora tukajšnji Sokol prosvetno, kakor tudi telesno vzgojo svojega članstva in naraščajo vrsti v zato najetih in za to delo neprimernih prostorih, prosimen cenj. občinstvo, da nam odpomore iz nevdzdržnega stanja s tem, da pridno kupuje naše srečke. Dobitkov je 3140 v skupni vrednosti Din 200.000, in sicer: glavni dobitek: nov automobile »Ford« in drugih 8 dobitkov, vsak v vrednosti preko Din 10.000. Denarni dobitek: glavni dobitek Din 15.000 in drugih 8 dobitkov od 10.000 do 5000 dinarjev. — Srečke se osebno ali pismeno naročajo pri Društvu za zgradbo Sokolskega doma v Spodnji Šiški.

Težka nesreča v Beogradu. Dne 29. avgusta se je v Beogradu zgodila težka nesreča. Državna bolnica gradi dvonadstropen paviljon za notranje bolezni. Delo se že približuje koncu. V soboto popoldne je delalo na stavbni odru v višini 12 metrov več delavcev. Okoli 16. baš ob potrebu Toma Topalovića, ki ga je ubil električni tok, se je stavni oder nenadoma zrušil in pokopal pod seboj 6 delavcev in 2 delavki. Izpod ruševin so potegnili vse težko ranjene ponesrečenke in jih prepepljali v bolnično. Vsi so težko poškodovani in ni upanja, da okrevajo. Nesreča se je dogodila, ker je bilo tramvaje stavbnega odru preperelo, deloma je bil oder šibko zgrajen. Uvedena je bila stroga preiskava.

Ali si ga videl, vprašuje prijatelj prijatelja in znanec znanca. Kaj? Kje? Velikanski stol iz makaronov tovarne »Pekate« — na velesejmu, aviljon »E«.

Iz Ljubljane

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani. Predpisana vabila one gg. zdravnike, ki se udeleže izleta v Dubrovnik, na dogovorni sestanek, ki se vrši danes v torek 1. septembra v kavarni Zvezda ob 8. zvečer. Rezultat dogovora objaviva. — Dr. Ivan Pintar s. r., dr. Vinko Čremošnik.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. ima svojo glavno letno skupščino v soboto v nedelji, 5. in 6. septembra 1925 v Ljubljani. Prijek 5. nov. ob 11. uri v dvorani kmetijske družbe, Turjaški trd 3. Dnevn red prvega dela obsega poleg formalnosti važna stanovska in druga vprašanja (7 samostojnih referatov, več predlogov itd.) in se vabijo zato vse člani na polnoštivalno udeležbo. 6. nov. se vrši ogled velesejma, razstave živine ter ev. skupni poučni zlet. Ker nam žetrtinska vožnja ni bila dovoljena, se je poslužiti 50% vozne ugodnosti z legitimacijo za velesejem. Tovarni, ki reflektrirajo na skupni obed ter na prenoscenje (od 5. na 6. nov.), toda to se niso naznali načelstvu, najsporočo to nemudoma tov. V. Rohrmanu, kmet. svetniku, Ljubljana, Turjaški trg št. 3.

Društvo najemnikov za Slovenijo. opozarja, da se vrši prihodnja tavna odbova

rova seja v sredo, dne 2. septembra 1925 ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevo od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, podprtih, vhod v ulice »Za Črešljome.

Društvo drž. računskih in blagajniških uradnikov za Slovenijo v Ljubljani. je na svoji izredni skupščini sklenilo, da bo nadaljevalo z vsemi silami začeti boj za zboljšanje moralnih in materialnih koristih računskih uradnikov, ki so bili z novim uradniškim zakonom najbolj zapostavljeni. Skušalo bo v ta namen začetni boj za merodajna mesta, Izvolil se je tudi nov odbor in sicer za načelnika rač. svetnik Pirc Jože, za njegovega namestnika blag. ravnatelja Gogala Janko, za tajnika rač. oficirja Olazar Peter in za blagajnika rač. evident Naglič Blaž. Za delegate v Osrednjo zvezo so bili izvoljeni: rač. svetnik Dolžan Janko, rač. ravnatelj Kukar Janko, rač. ravnatelj Paternoster Milan in rač. svetnik Pirc Jože.

Železniški upokojenci. invalidi in vdove se še enkrat opozarjajo, da se vrši v nedeljo 6. septembra t. l. ob pol 3. uri pooldne v Mestnem domu v Ljubljani shod železniških upokojencev. Dolžnost vseh članov je, da se shoda počasno udeleže, da s tem dokazemo, da ne moremo prenašati več gorja, v katerem se nahajamo. Odbor.

Sestanek članov društva Slovenskih absolventov kmetijskih šol. se vrši v soboto 5. t. m. ob 10. dop. v gostilni pri Novem svetom (Prešernova soba) na Gospodskih cesti. Razpravljajo se bo o nujnovažnih društvenih zadavah, zlasti v eventualnem razidru društva ter pristopu k društvu Kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo. Prosimo točne in sigurne udeležbe. — 1579/n

Pravni Vestnik. list za pravoslovje in pravosodje, prinaša v avgustovem številki to-vsebino: Dr. Metod Dolenc (Ljubljana): Osnovne ideje načrta kazenskega zakonika za Nemčijo. — Dr. Rajko Šestan (Tržič-Monfalkone): Privatno službeni ugovor po novem zakonu od 13. novembra 1924 br. 1825 in odnosni parbeni postupak. — Dr. S. T.: Sodne odločbe. — Odloki in zakoni.

Parno in kadno kopališče v hotelu »Sloven«. bo za čas velesejma odprto vsaki dan od 7.-18. zvečer. — Buddna čaj na velesejmu. Oglejte si H paviljon št. 461. 1564.n

1580/n

1564.n

1581/n

1582/n

1583/n

1584/n

1585/n

1586/n

1587/n

1588/n

1589/n

1590/n

1591/n

1592/n

1593/n

1594/n

1595/n

1596/n

1597/n

1598/n

1599/n

1600/n

1601/n

1602/n

1603/n

1604/n

1605/n

1606/n

1607/n

1608/n

1609/n

1610/n

Ljubljanski velesejem

Včeraj in danes dopoldne

V ospredju vsega javnega življenja v Sloveniji je zdaj Ljubljanski velesejem, ki je privabil že prve dni tolkov zunanjih in inozemskih gostov, da srečavamo po Ljubljani vse polno tujih obrazov. Včeraj popoldne se je priprjal iz Dobrnej v Ljubljano zastopnik ministarskega predsednika Pašića, minister pravde g. Marko Gjurčić.

Spremljala sta ga veliki župan ljubljanske oblasti dr. Vinko Balatič in železniški ravnatelj dr. Borko. V njunem poselstvu si je ogledal velesejem, ki mu je izredno ugaljal. Včeraj se je že pričelo povpraševanje in tudi več kupčij, ki je bilo sklenjenih. Povpraševanje je veliko zlasti po čevljih, železničnih pohištvenih, oblikih, poljedelskih strojih in orodju. Baje je bila že včeraj prodana večja množina čevljev. Bulgari kupujejo zlasti papir, žeblice, plošče za štedilnice, pločevinaste izdelke, emajlirano posodo, podkve in podkovke, žeblice ter sploh železino. Veliko je tudi zanimanje za tehnice. Včeraj so se že pojavili kupci za avtomobile in motorne kolesa. Kmetje se zanimajo seve v prvih vrstih za poljedelske stroje in orodje in pa za zvonove, ki prav pridno potkravajo. Razstavljeni zvonove so izdelane Strojne tovarne in livaarne za župno cerkev v Komendi. Zvonovi so krasno uglašeni in podeželski posetniki velesejma se kar ne morejo ločiti od njih. Včeraj so kupovali zunanji interesenti tudi preproge in čipke. Kupci se zelo zanimajo za našo malo obrt. Urad za pospeševanje obrti je omogočil s sodelovanjem sejnske uprave malim obrtnikom razstavo njihovih izdelkov. Le škoda, da razstavljalcem ni mogoče osebno sodelovati pri razstavi, kjer bi lahko sklepali prav dobre kupčije.

Da je zanimanje za letosnji velesejem res veliko, priča številko zunanjih in inozemskih posetnikov, ki jih je bilo že včeraj mnogo, za prihodnje dni se jih obeta pa še več. Od zunanjih gostov so posetili velesejem trgovski interesenti iz Zagreba, Bosanskega Broda, Splita, Velenja, Skoplja, Beogradu, Šoštanj, stare Kaniže, Novega Sada, Negotina, Višča, Krusevcu, Tuzle, Bosanskega Novega, Prizrena, Leskovcu, Karlovcu, Murske Sobote, Valpova, Sušaku itd. Zlasti mnogo je bilo posetnikov iz Zagreba, kjer je bilo takoj prve dni razprodano 600 vstopnic in iz Beograda. Iz inozemstva so bila doslej zastopana mesta Celovec, Solnograd, Trst, Berlin, Pazin, Mannheim, Amsterdam, Meran in dr. To so samo obiskovalci, ki jim je sejnski urad rezerviral stanovanja. Včeraj dopoldne so bili na sejmišču večinoma kupci in trgovski zastopniki. Popoldne je prišlo tudi mnogo občinstva. Število obiskovalcev je znašalo okrog 15.000. Prihodnje dni je pričakovati še večjega obiska zlasti iz inozemstva. Rekord po številu obiskovalcev doseže letosni velesejem bržkone v nedeljo in na praznik, če bo le lepo vreme.

Kakor včerajšnji, tako je bil tudi danšnji dan v znanimenju zanimanja in povpraševanja po razstavljenem blagu. Število zunanjih in inozemskih trgovskih interesentov narašča. Danes dopoldne so bili na sejmišču z malimi izjemami samo trgovci in kupci. Veliko je zanimanje za les. Danes je bilo prodanega 80 wagonov lesa. Tudi naše oglje gre dobro v promet, in sicer ga kupujejo največ za Solun in Grško. Tujcev je bilo

lo danes dopoldne na sejmišču zelo mnogo. Krasno vreme je razstavljalcem in interesentom zelo dobrodošlo. Zeleti bi bilo le, da ostane tako vse dni.

Ob tej prilici bi omenili še nekaj. Velesejem privabi v Ljubljano vsako leto mnogo tujcev. Za ljubljanske trgovce, gospodarje, hotelirje, kavarnarje in druge podjetnike je to velikega pomena. Vendar pa mnogi tega nočijo ali ne znajo primerno oceniti in tako se pogosto dogaja, da nekateri tukajšnji trgovski krog velesejma ne podpirajo dasi imajo od njega nedvomno korist. Ljubljanski velesejem more uspevati samo pod pogojem, da ga bo javnost vsestransko podpirala. V slogi in sodelovanju je naša moč.

Živinska razstava na velesejmu

Razstavljalce konj in goveje živine obvezamo, da mora biti živina v nedeljo 6. septembra na razstavnem prostoru najkasneje do 8. ure zjutraj. Vhod za govejo živino je sprejet pri glavnem vhodu, vhod za konje ob strani drevoreda kakov lansketo. Razstavni odbor bo posloval že ob 7. zjutraj na razstavnišču. Živina ima ostati na določenem prostoru do 6. popoldne. Otvoritev razstave se vrši ob 9. dopoldne, ko bo že vsa živina razvrščena in razstavna popolnoma urejena.

Razstavna živina dobi pri vstopu v razstavnišču potrebno številko, s katero se mora odkazati določeni in prostor v razstavi. Razstavljalci živine dobe pri vstopu potrebne legitimacije, ki jih opravičujejo za prost vstop.

Oskrba razstavne živine je stvar pričetnih živinorejcev. Vsak razstavljalec mora sam skrbeti, da imajo razstavljene živali potrebo po postrežbi. Potrebno krmo mora prijeti s seboj.

Zniana vozinja po železnici znaša za razstavljeni živali 50 odstotkov. O tem so obveščena načelnštva postaj, ki prihajajo tozadenvno v poštev.

Higijenska razstava na velesejmu

Po otvoritvi higijenske razstave, ki jo je otvoril gospod in specijalni ministerstvo narodnega zdravja, dr. Katičič. Ob tej prilici je govoril minister trgovine, dr. Krajatčič, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo higijenske razstave posebno za pravilno zdravstveno vzgojo mladih. Izjavil je, da Slovenci predstavijo tudi v tem oziru, kajti Slovenci izvršijo delo, nato pa se povzroči navzgor ter od zgoraj pogledajo, kaj so izvršili. Izjavil je željo, da se pošlje kopija tega razstave v Beograd.

Otvoriti so prisostvovali vsi častni gostje, ki so prisostvovali otvoriti velesejmu. Vsi so se dolgo mudili v razstavi, kajti minister kot tudi ostali gostje so se hoteli o vseh oddelkih podrobno informirati.

Razstav je priredil Drž. higijenski zavod v Ljubljani. Sodelujejo pa naslednji zavodi: Drž. higijenski zavod, Zavod za socialno higijensko zaščito dece, Histološki institut medicinske fakultete in Ženska bolnica, vsi v Ljubljani; dalje Ambulatorij za spolne bolezni in Kirurški oddelki Splošne bolnice v Mariboru in Pasteurjev zavod v Celju.

Uspeh lanskoletne razstave ob prilici velesejma, ki jo je obiskalo nad 40.000 ljudi, je dal prideljem nalog, da ob času letosnjega velesejma prirede novo higijensko razstavo večjo in popolnejšo. Kot kažejo prvi utisi, se jem je to v polni meri

po otvoriti velesejma se je vršila razstava higijenske razstave, ki jo je

otvoril gospod in specijalni ministerstvo narodnega zdravja, dr. Katičič. Ob tej prilici je govoril minister trgovine, dr. Krajatčič, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo higijenske razstave posebno za pravilno zdravstveno vzgojo mladih. Izjavil je, da Slovenci predstavijo tudi v tem oziru, kajti Slovenci izvršijo delo, nato pa se povzroči navzgor ter od zgoraj pogledajo, kaj so izvršili. Izjavil je željo, da se pošlje kopija tega razstave v Beograd.

Otvoriti so prisostvovali vsi častni gostje, ki so prisostvovali otvoriti velesejmu. Vsi so se dolgo mudili v razstavi, kajti minister kot tudi ostali gostje so se hoteli o vseh oddelkih podrobno informirati.

Razstav je priredil Drž. higijenski zavod v Ljubljani. Sodelujejo pa naslednji zavodi: Drž. higijenski zavod, Zavod za socialno higijensko zaščito dece, Histološki institut medicinske fakultete in Ženska bolnica, vsi v Ljubljani; dalje Ambulatorij za spolne bolezni in Kirurški oddelki Splošne bolnice v Mariboru in Pasteurjev zavod v Celju.

Uspeh lanskoletne razstave ob prilici velesejma, ki jo je obiskalo nad 40.000 ljudi, je dal prideljem nalog, da ob času letosnjega velesejma prirede novo higijensko razstavo večjo in popolnejšo. Kot kažejo prvi utisi, se jem je to v polni meri

po otvoriti velesejma se je vršila razstava higijenske razstave, ki jo je

otvoril gospod in specijalni ministerstvo narodnega zdravja, dr. Katičič. Ob tej prilici je govoril minister trgovine, dr. Krajatčič, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo higijenske razstave posebno za pravilno zdravstveno vzgojo mladih. Izjavil je, da Slovenci predstavijo tudi v tem oziru, kajti Slovenci izvršijo delo, nato pa se povzroči navzgor ter od zgoraj pogledajo, kaj so izvršili. Izjavil je željo, da se pošlje kopija tega razstave v Beograd.

Otvoriti so prisostvovali vsi častni gostje, ki so prisostvovali otvoriti velesejmu. Vsi so se dolgo mudili v razstavi, kajti minister kot tudi ostali gostje so se hoteli o vseh oddelkih podrobno informirati.

Razstav je priredil Drž. higijenski zavod v Ljubljani. Sodelujejo pa naslednji zavodi: Drž. higijenski zavod, Zavod za socialno higijensko zaščito dece, Histološki institut medicinske fakultete in Ženska bolnica, vsi v Ljubljani; dalje Ambulatorij za spolne bolezni in Kirurški oddelki Splošne bolnice v Mariboru in Pasteurjev zavod v Celju.

Uspeh lanskoletne razstave ob prilici velesejma, ki jo je obiskalo nad 40.000 ljudi, je dal prideljem nalog, da ob času letosnjega velesejma prirede novo higijensko razstavo večjo in popolnejšo. Kot kažejo prvi utisi, se jem je to v polni meri

po otvoriti velesejma se je vršila razstava higijenske razstave, ki jo je

otvoril gospod in specijalni ministerstvo narodnega zdravja, dr. Katičič. Ob tej prilici je govoril minister trgovine, dr. Krajatčič, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo higijenske razstave posebno za pravilno zdravstveno vzgojo mladih. Izjavil je, da Slovenci predstavijo tudi v tem oziru, kajti Slovenci izvršijo delo, nato pa se povzroči navzgor ter od zgoraj pogledajo, kaj so izvršili. Izjavil je željo, da se pošlje kopija tega razstave v Beograd.

Otvoriti so prisostvovali vsi častni gostje, ki so prisostvovali otvoriti velesejmu. Vsi so se dolgo mudili v razstavi, kajti minister kot tudi ostali gostje so se hoteli o vseh oddelkih podrobno informirati.

Razstav je priredil Drž. higijenski zavod v Ljubljani. Sodelujejo pa naslednji zavodi: Drž. higijenski zavod, Zavod za socialno higijensko zaščito dece, Histološki institut medicinske fakultete in Ženska bolnica, vsi v Ljubljani; dalje Ambulatorij za spolne bolezni in Kirurški oddelki Splošne bolnice v Mariboru in Pasteurjev zavod v Celju.

Uspeh lanskoletne razstave ob prilici velesejma, ki jo je obiskalo nad 40.000 ljudi, je dal prideljem nalog, da ob času letosnjega velesejma prirede novo higijensko razstavo večjo in popolnejšo. Kot kažejo prvi utisi, se jem je to v polni meri

po otvoriti velesejma se je vršila razstava higijenske razstave, ki jo je

otvoril gospod in specijalni ministerstvo narodnega zdravja, dr. Katičič. Ob tej prilici je govoril minister trgovine, dr. Krajatčič, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo higijenske razstave posebno za pravilno zdravstveno vzgojo mladih. Izjavil je, da Slovenci predstavijo tudi v tem oziru, kajti Slovenci izvršijo delo, nato pa se povzroči navzgor ter od zgoraj pogledajo, kaj so izvršili. Izjavil je željo, da se pošlje kopija tega razstave v Beograd.

Otvoriti so prisostvovali vsi častni gostje, ki so prisostvovali otvoriti velesejmu. Vsi so se dolgo mudili v razstavi, kajti minister kot tudi ostali gostje so se hoteli o vseh oddelkih podrobno informirati.

Razstav je priredil Drž. higijenski zavod v Ljubljani. Sodelujejo pa naslednji zavodi: Drž. higijenski zavod, Zavod za socialno higijensko zaščito dece, Histološki institut medicinske fakultete in Ženska bolnica, vsi v Ljubljani; dalje Ambulatorij za spolne bolezni in Kirurški oddelki Splošne bolnice v Mariboru in Pasteurjev zavod v Celju.

Uspeh lanskoletne razstave ob prilici velesejma, ki jo je obiskalo nad 40.000 ljudi, je dal prideljem nalog, da ob času letosnjega velesejma prirede novo higijensko razstavo večjo in popolnejšo. Kot kažejo prvi utisi, se jem je to v polni meri

po otvoriti velesejma se je vršila razstava higijenske razstave, ki jo je

otvoril gospod in specijalni ministerstvo narodnega zdravja, dr. Katičič. Ob tej prilici je govoril minister trgovine, dr. Krajatčič, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo higijenske razstave posebno za pravilno zdravstveno vzgojo mladih. Izjavil je, da Slovenci predstavijo tudi v tem oziru, kajti Slovenci izvršijo delo, nato pa se povzroči navzgor ter od zgoraj pogledajo, kaj so izvršili. Izjavil je željo, da se pošlje kopija tega razstave v Beograd.

Otvoriti so prisostvovali vsi častni gostje, ki so prisostvovali otvoriti velesejmu. Vsi so se dolgo mudili v razstavi, kajti minister kot tudi ostali gostje so se hoteli o vseh oddelkih podrobno informirati.

Razstav je priredil Drž. higijenski zavod v Ljubljani. Sodelujejo pa naslednji zavodi: Drž. higijenski zavod, Zavod za socialno higijensko zaščito dece, Histološki institut medicinske fakultete in Ženska bolnica, vsi v Ljubljani; dalje Ambulatorij za spolne bolezni in Kirurški oddelki Splošne bolnice v Mariboru in Pasteurjev zavod v Celju.

Uspeh lanskoletne razstave ob prilici velesejma, ki jo je obiskalo nad 40.000 ljudi, je dal prideljem nalog, da ob času letosnjega velesejma prirede novo higijensko razstavo večjo in popolnejšo. Kot kažejo prvi utisi, se jem je to v polni meri

po otvoriti velesejma se je vršila razstava higijenske razstave, ki jo je

otvoril gospod in specijalni ministerstvo narodnega zdravja, dr. Katičič. Ob tej prilici je govoril minister trgovine, dr. Krajatčič, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo higijenske razstave posebno za pravilno zdravstveno vzgojo mladih. Izjavil je, da Slovenci predstavijo tudi v tem oziru, kajti Slovenci izvršijo delo, nato pa se povzroči navzgor ter od zgoraj pogledajo, kaj so izvršili. Izjavil je željo, da se pošlje kopija tega razstave v Beograd.

Otvoriti so prisostvovali vsi častni gostje, ki so prisostvovali otvoriti velesejmu. Vsi so se dolgo mudili v razstavi, kajti minister kot tudi ostali gostje so se hoteli o vseh oddelkih podrobno informirati.

Razstav je priredil Drž. higijenski zavod v Ljubljani. Sodelujejo pa naslednji zavodi: Drž. higijenski zavod, Zavod za socialno higijensko zaščito dece, Histološki institut medicinske fakultete in Ženska bolnica, vsi v Ljubljani; dalje Ambulatorij za spolne bolezni in Kirurški oddelki Splošne bolnice v Mariboru in Pasteurjev zavod v Celju.

Uspeh lanskoletne razstave ob prilici velesejma, ki jo je obiskalo nad 40.000 ljudi, je dal prideljem nalog, da ob času letosnjega velesejma prirede novo higijensko razstavo večjo in popolnejšo. Kot kažejo prvi utisi, se jem je to v polni meri

po otvoriti velesejma se je vršila razstava higijenske razstave, ki jo je

otvoril gospod in specijalni ministerstvo narodnega zdravja, dr. Katičič. Ob tej prilici je govoril minister trgovine, dr. Krajatčič, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo higijenske razstave posebno za pravilno zdravstveno vzgojo mladih. Izjavil je, da Slovenci predstavijo tudi v tem oziru, kajti Slovenci izvršijo delo, nato pa se povzroči navzgor ter od zgoraj pogledajo, kaj so izvršili. Izjavil je željo, da se pošlje kopija tega razstave v Beograd.

Otvoriti so prisostvovali vsi častni gostje, ki so prisostvovali otvoriti velesejmu. Vsi so se dolgo mudili v razstavi, kajti minister kot tudi ostali gostje so se hoteli o vseh oddel

Posebnikom velesejma priporočamo naslednje tirdke:

Ne boste se kesali, ako kupite obleke za dame in gospode vseh vrst najmodernejšega kroja, kakor tudi dežne plašče in vse modne predmete po najnižji ceni v konfekcijski in modni trgovini.

FRAN LUKIC 3013
Pred Škoftjo 19.

ALFONZ BREZNICK
MESTNI TRG 3 (poleg magistrata).
Največja in najstarejša tirdka klavirjev, pianinov in harmonijev ter vsega glasbenega orodja in strun. Oglejte si to najpopolnejše podjetje Jugoslavije!
Prodaja na obroke! 2951

Marija Rogelj
manufakturina trgovina
perilo za gospode in dame.
Blago dobro, cene nizke.
Sv. Petra c. 26. 2952

Foto-atelje
Ant. Uršič
(v hiši Trgovske banke)
Dunajska cesta.
2966

Narodna tiskarna
Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5.

Restavracija na „Strelšču“
pod Rožnikom
se priporoča
M. in F. Balija.

Ivan Jaxin Sin
Gospodarska c. 2.
Velika zaloga švalnih, pi-
salnih strojev in koles.
2956

Ign. Žargi
„Pri nizki ceni“
Ljubljana, Sv. Petra cesta Številka 3.

Foto-atelje
A. VERBAJS
Ljubljana 2964
Gospodarska cesta 13 (Kolizej).

Ure, zlatnina, srebrnina
Ed. Škopek
Mestni trg štev. 8.
Popravila točno in solidno.

Damska konfekcija
in modni salon

T. Kunc, Mestni trg.
Pod Trancem
Brzavni naslov:
LUTZ Ljubljana 7

Kdo bi rad na morje,
se mu najtopleje priporoča

Pension - hotel Rokan
Selce kod Crikvenice
Ivvrsna kuhinja. — Lepi nasadi.
Pension s stanovanjem za 10 dni
Din 650. — Priporoča se lastnik
Alois Beranek.

Strojna mizarska
delavnica

v bližini Ljubljane se pod ugodnimi plačilnimi pogoji odda v način oziroma se PRODA. Poizve se pri ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg 3. 169-L

Najcenejše kupite pri
Josip Petelinču

GALANTERIJO
modno blago, suknec, toaletno milo, vezenino, žepne robce, razne ščetke, palice, nahrbnike, nogavice, rokavice, potrebsine za čepljarje, kročače, šivile, sedlarje.

En gros En detail
Ljubljana 138-L
(Miza Prezernovega spomenika ob vodi)

Svetovna
učinkovitost!

po vsem svetu zaščiteni! Patentna
ključka za obleko v televi-
niškem žepu, neobhodna vsa-
komur. Varuje vrata in stene. S-
rovod lahko pritrdi na en pri-
jem. Peresno lalika. Zastopana po
vsem kontinentu. Dobiva se pri

Anton Reya,
SALZBURG, Austria
Dreiheitigkeitsstrasse 13

Odda se zastopstvo za SHS

J. Kostevec
manufakturina trgovina
in zalogi pirot. preprog
Sv. Petra c. 4.

Restavracija „pri Levu“
Ljubljana
Gospodarska c. 16.
2955

Narodna kavarna
Dvorski trg
Josip Carl.
2954

Trgovina z drobnim, pletenim in mod-
nim blagom ter raznim perilom in kra-
vatami na debelo in drobno. — Potreb-
ščine za krojače in šivilje. 2957

M. Barti
specjalna parfumerija, trgovina
rokavice in nogavice.
Ljubljana, Stritarjeva ul. 2.
Paviljon E št. 49, 51.

Elektrotehnična dela
solidno in ceno
A. Volk
Ljubljana, Resljeva c. 24
2963

L. Mikuš
Mestni trg štev. 15.
Tvornica dežnikov,
zalogi sprehajalnih palic.
2969

Paviljon Vidmar nas!
na veseljencem prostoru
velesejma.
Prvovrstna vina. — Gorka, mrzla jedila.

da razstavite svoje blago na velesejmu, potrebno je tudi
nekaj REKLAME za svojo razstavo

v „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

Narodna tiskarna
Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5.

Hotel in restavracija
„LLOYD“
Sv. Petra cesta štev. 7.
Izborna kuhinja. Pristna plača.
Marija Tavzes.

Modna trgovina
Peter Šterk
Ljubljana, Star. trg št. 18.
2960

Modna manufakturina trgovina
Janko Češnik
Stritarjeva ulica LJUBLJANA Lingrevjeva ulica
Priporoča pri nakupu svoje zaloge najnovnejšega blaga za ženske in moške obleke, belo
in barvasto perilo, raznovrstne preproge, teklinke, zavese, odelje itd., po nizki ceni!

ZA ČASA VELESEJMA:
Ob enem priporočam gostilno
„Gratka klet“ preje pri
„Fridriku“, Mestni trg št. 13 s
svojimi pristalimi vini, dobrimi
jedili in točno postrežbo.
Samo pri tvrdki Jos. Selovin - Cudem, Mestni trg 13.

da razstavite svoje blago na velesejmu, potrebno je tudi
nekaj REKLAME za svojo razstavo

v „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“

Informacije v upravi lista: Knaflova štev. 5 in na velesejmu pri našem zastopniku

V. „SLOVENSKEM NARODU“